

Doopsuiker op 19 maart 1971

Het eerste gemeentebestuur van de fusiegemeente op 19 maart 1971 na de historische zitting.

Installatiezitting

De „blijde geboorte” van Knokke-Heist, met zowat 28.000 zielen, kreeg op 19 maart 1971 gestalte ten stadhuize van Knokke. Het werd de installatiezitting van de 23 leden tellende gemeenteraad. Een talrijk publiek zat samengepropt achteraan in de raadzaal.

Dr. Mattelaer, nog niet tot burgemeester benoemd, fungeerde als voorzitter. Na voorlezing van de definitieve goedkeuring van de verkiezingen, kon overgegaan worden tot het beëdigden en aanstellen van de eerste geroepenen voor de fusie. Schepenen werden, in volgorde: E. Mattelaer, E. Desutter, Leopold Lippens, J. De Grootte, E. Willems-Vandecasteele, K. De Grauwe. Eens de burgemeester benoemd, had de CVP de h. G. Devreeze op het oog als 1e schepen.

De h. Declercq (VU) zei dat het kollege „onbekwaam zal zijn om de vier betrokken gemeenten naar behoren te beheren”. Opmerking die de voorzitter als „voorbarig” bestempelde.

De h. de Gheldere deed een regelrechte aanval op... Zeebrugge. „Het goed

uitgerust toeristisch patrimonium van de Oostkust mag niet opgeofferd worden aan lucht- en waterbezoedelende industrieën”. Voorzitter Mattelaer stipte aan dat de spreker de essentie had belicht van de reden tot fusie van der 4 gemeenten.

Er werd besloten zowel het gemeentehuis van Knokke als dit van Heist als dusdanig te beschouwen en zulks tot een nieuw administratief centrum zou gebouwd zijn. De raadszittingen zouden afwisselend te Knokke en te Heist doorgaan. Het kollege zou een beslissing nemen voor het sekretariaat.

In geheime zitting werden Hubrecht Gobert en Karel Acnoudts, beiden uit Heist, resp. als sekretaris en ontvanger, voorlopig aangeduid. Als ere-sekretaris zou Jan Claeys verder deel uitmaken van het kollege.

Op 20 maart 1971 werd de eerste stempel geslagen van de kersverse fusiegemeente. Rudy Lamote was op die dag de eerste pasgeborene die in het hagenieuwe bevolkingsregister ingeschreven werd. Schepen mevr. Vandecasteele hoorde het ja-woord van het eerste huwelijk, Jacques De Cuyper met Claudine Marysal.

Werk op de plank

„Sta mij bij, Almachtige, in het volbrengen van mijn moeilijke taak, geef mij vertrouwen en mijn hart kenne nooit haat". Zo dichtte Eugène Mattelaer, die op 27 april in handen van gouverneur van Outryve d'Ydewalle de eed aflegde als burgemeester van Knokke-Heist. „Ik weet dat ik mag rekenen op de steun en de medewerking der 28.000 inwoners".

Burgemeester Mattelaer leidde de eerste eigenlijke raadszitting in, einde april op het stadhuis te Heist. Gerard Devreese uit Westkapelle werd tot 1e schepen verkozen. Oude rekeningen van de voormalige gemeenten werden voorgelegd, de begrotingen dienden samengevoegd om ze ten gepasten tijde als een algemene begroting voor te leggen. De beslissing van Knokke 1969 om 70.180 m² sparrebos aan te kopen voor 33.470.000 fr. werd goedgekeurd, zonder de BSP. In geheime zitting werden sekretaris Gobert en ontvanger Aernoudts definitief benoemd.

In de volgende maanden stelde men zich volop te weer tegen Zeebrugge. „Eens de werken klaar, zal het veel te laat zijn", zei schepen Desutter. „Als men kan bewijzen dat de geplande uitbreiding van Zeebrugge het toerisme en de visserij niet in het gedrang brengt, dan zullen wij deze uitbreiding toejuichen, eer niet", zei J.-B. de Gheldere.

Een nieuwe lijst van straatnamen werd opgemaakt, de stedelijke Jeugd-raad kwam tot stand, het zomerfeest-programma werd opgesteld, het ontzandingsvraagstuk baarde zorgen, op 1 aug. zouden de werken voor het bouwen van het cultureel centrum aanvangen.

In de raadszitting van 4 juni 1971 werd de eerste begroting voorgedragen door schepen Devreese: 230 miljoen fr. in gewone dienst. Pas volgend jaar zou een normale begroting kunnen opgemaakt worden om het geheel van de fusiegemeente op gelijke basis te brengen.

„Deze begroting is niet serieus", zei Jean Lemaitre (BSP), „het is een samenspel der vier gemeenten dat aangepast werd". De raad keurde de begro-

ting 1971 goed met 13 stemmen (CVP) tegen 6 (BSP, VU en Léon Cafmeyer) en 4 onthoudingen (Gemeentebelangen).

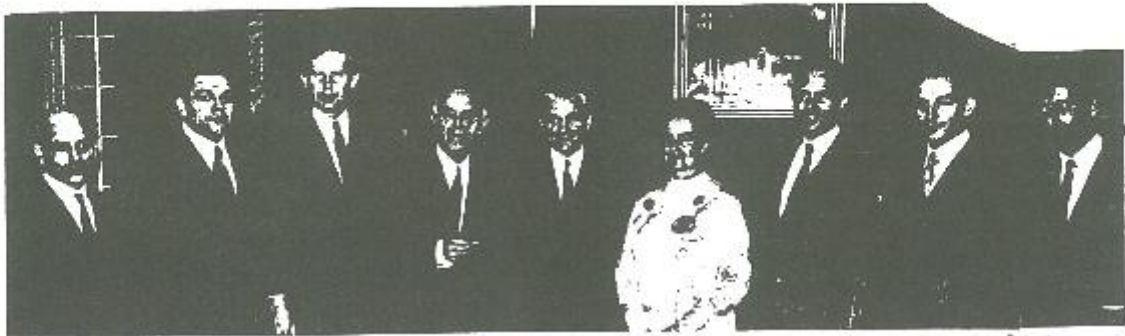
Door het kollege werd in de kersverse fusiegemeente een tienjarenplan openbaar gemaakt in 1971. Er waren nog verwezenlijkingen en plannen van de vroegere gemeenten meegekomen; cultureel centrum en sporthal, dit laatste te Knokke reeds aangevangen. Nu dacht men ook aan openluchtzwembaden met zeewater op het strand.

In augustus kon men de zucht van opluchting horen van voorzitter Ruyschaert en sekretaris Ghekiere van de Kultuurraad toen de werken aan het cultureel centrum ten zuiden van het Zegemeer aangevat werden. In laatste instantie was nog gevreesd dat de bouw enige vertraging zou oplopen, omdat het nieuwe kollege aanvankelijk de verwezenlijking op een andere plaats wilde zien.

Er werd nog tijd besteed aan wetgevende verkiezingen, velen geroepen en weinig uitverkoren. Terloops, uit de gemeente wilden naar de Kamer: Fernand De Wispelaere, Georges Cattrysse, Bertrand Maenhoudt, Raf Declercq, Emmanuël Desutter, Leopold Lippens, Jean Lamaitre. Voor Senaat of Provincie waren ze nog met meer. Robert Fevery mocht voor de rechtbank, Uilenspiegel mee, of wat tot het einde van een politieke carrière leidde.

Er was meer werk op de plank. Op een onderhoud met de pers einde oktober maakten schepenen Desutter en Lippens beurtelings hun wanhoop en hoop bekend voor de toekomst.

Schepen Desutter vroeg inleidend een symbolische minuut stilte wegens de „rouwdag" voor de Oostkust, gevolg van de aanbesteding voor de zeesluis van Zeebrugge! „Werd een half miljoen op de raming uitgespaard, toch weet men nog niet hoeveel tientallen miljarden het nog zal kosten om uiteindelijk Knokke-Heist om zeep te helpen... Het heeft geen zin meer nog over toerisme te spreken als we niet zeker zijn of over 10 jaar het toerisme nog zal mogelijk zijn".

Het eerste kollege van de fusiestad, v.l.n.r. de hh. Devreese, De Grauwe, Lippens, sekr. Claeyns, burg. Mattelaer, mevr. Vandecasteele, de hh. Desutter, De Grootje en de nieuwe sekretaris Gobert.

Aanpakken voor de toekomst

„Alles bleef in het verleden gericht op het privé-initiatief. Het gemeentebestuur bleef voldaan toekijken. Wat bloemenstoet en vuurwerk kosten kan dienen om meer seizoenmaanden te lanceren”. Schepen Desutter wenste de andere 10 maanden buiten het hoogseizoen rendend te maken.

Alles was klaar om te Knokke een instituut voor therapie met zeewater op te richten, maar zal het zeewater met Zeebrugge nog zuiver zijn? Het bouwwerk interesseerde vele investeerders voor een totaalsom van 200 miljoen fr. Voor het aanleggen van een yachthaven te Heist was de Zeebrugse buur nog niet te vinden. Dan maar de yachts naar het Zwin toe, iets waarin een Duitse groep veel belang stelde.

Zwembaden met zeewater zullen op het strand komen, een 5 tal. „Ze kunnen niet allemaal in het eerste jaar terecht komen, maar zullen geleidelijk in de eerstvolgende jaren gebouwd worden”.

Knokke-Heist zal over een moderne sporthal beschikken, een groots opgevat cultureel centrum komt over 2 à 3 jaar klaar. Er is meer op sportgebied. Men wil een kunstijsschaatsbaan aanleggen, er wordt uitgezien naar „indoorgolf”, volgens Engels systeem elektronisch uitgerust, waterski zal met de nieuwe waterlift gebouwd worden.

Kontakt werd genomen met Maldegem en Aalter voor het aanleggen van de dubbele rijweg in verbinding met de autosnelweg.

Het nieuw administratief centrum zal gebouwd worden bezuiden de spoorlijn, in de buurt van de „put van Cloedt”. Daar komt eveneens een toeristische creatieve zone met watersport.

Verderop zal Ramskapelle als landelijk dorp behouden blijven, als toeristisch aantrekkingspunt. Op gebied van toerisme zal het winterseizoen met meer aanbiedingen, kongressen en „pakketten” in de hand gewerkt worden. Meer musea worden voorzien. „Er moet naar de grootste variëteit uitgezien worden”.

Het werd ondertussen november 1971. Men wou met een nieuw stadscentrum starten in 1973. Een ideeënwedstrijd werd uitgeschreven, gericht tot alle binnen- en buitenlandse architecten, ingenieurs en urbanisten. Er werd een schets verwacht van het nieuwe hart van Knokke-Heist, met elementen als stadhuis, postgebouw, jeugdherberg, rekening houdend met het voorziene recreatiegebied van zowat 60 ha, waarin o.m. een watersportbaan.

Wapenschild

In de raadszitting van 12 nov. '71 werd het wapenschild van de fusiegemeente goedgekeurd: op gouden achtergrond een keper van keel (rood) beladen met drie Jakobschelpen in zilver, naar de punt een anker met koord in sabel (zwart); bovenaan een band van lazuur (blauw) met drie trossen gouden koren. Het ontwerp werd verantwoord door broeder Gaëtan (Rau) van St-Guthago. Of de schelpen van Knokke, het anker voor Heist en de korenaren voor Westkapelle en Ramskapelle.

Tien jaar later zou men wel vernemen dat het anker fout was, voorbehouden aan de Zeemacht, en een nieuw wapenschild mocht getekend worden, een distel voor het anker, geen korenaren meer.

Voor de vlag werd de politiek geëerbiedigd: blauw-geel-rood.

„Nieuwe belastingen weinig ontoesast onthaald”, heette het bij de raadszitting van 3 dec. Daarop was de h. Cafmeyer (Gemeentebelangen) afwezig, maar in een schrijven aan het gemeentebestuur betreurde hij „als ingezetene van 't voormalige Knokke dat een massa nieuwe belastingen voorgelegd werden die op de rug van Knokkenaars en tweede verblijven vallen om de putten van de andere drie gemeenten te vullen”.

Zei de h. Declercq : „Knokke wordt het kind van de rekening. Knokke had geen enkel voordeel bij de fusie”. De h. Cattrysse : „We hebben de indruk dat het kollege en de schepen er op uit zijn de kip met de gouden eieren te doden”.

Over die „kip” zou gesproken worden als de begroting voor 1972 op de dagorde zou komen. Hogere opcentiemen, meer bouwtafs, tafsen op loggia's en balkons, reinigingsdienst, terrassen, enz... Dit voor de „rijkste gemeente van het land”.

Dan maar op 15 dec. de eerste steen leggen van het kultureel centrum, ministers Van Mechelen, De Saegher, goeverneur van Outryve d'Ydewalle van de partij naast overheid en verenigingen.

De straatnamen werden gezuiverd, vooral waar er dubbel gebruik was. De teledistributie werd in het vooruitzicht gesteld. En men kwam tot de eerste nieuwjaarsontvangst van Knokke-Heist, in het casino.

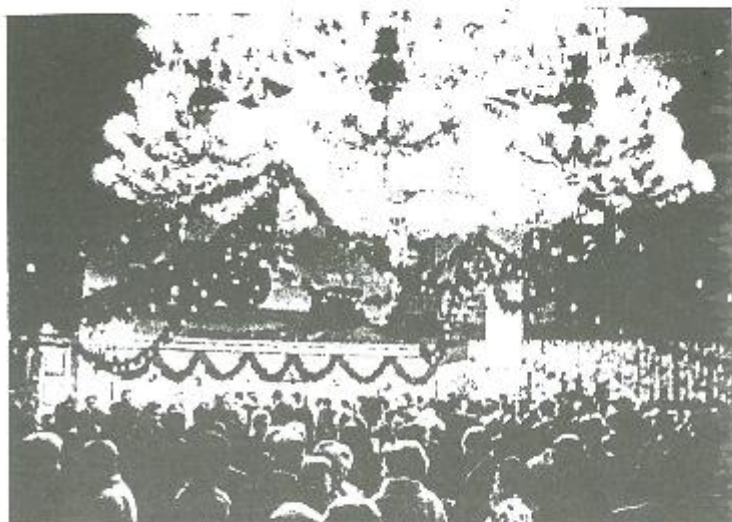
Het zou 11 febr. '72 worden voora- leer de begroting tijdens een tweedaagse zitting afgehandeld werd. Het ging over een half miljard fr. voor gewone en buitengewone diensten.

„Het bestuur van de nieuwe gemeente ziet zich voor geweldige taken geplaatst, o.m. kader, problematiek van Zeebrugge, de bouw van aangepaste bestuurslokalen en lokalen voor de politie, het oprichten van een gemeentelijke sociale dienst, verbrandingsoven, uitrusting van het ontmoetingscentrum, tehuizen voor 3e leeftijd en voor de jeugd”.

De opcentiemen kwamen op 1.050, goedgekeurd door de CVP.

Als gevolg van de fusie kreeg Knokke-Heist een oppervlakte van 5.972 ha 22 a 25 ca, waarvan 2.293 ha van Knokke kwam, 2.123 van Westkapelle, 821 van Heist en 787 van Ramskapelle. Einde 1971 waren er 27.893 inwoners. Het kiezerskorps bestond uit 18.613 personen, waarvan 8.460 mannen en 10.153 vrouwen.

Door de begroting van 1972 werden alle inwoners op gelijke voet geschakeld. Dit kwam tot uiting door het vaststellen van de opcentiemen op 1.050. Eén opcentiem vertegenwoordigde meteen 83.220,94 fr. Voorheen beliepen de opcentiemen te Knokke 675, te Heist 725, te Westkapelle 1.000 en te Ramskapelle 1.300.

1972 Nieuwjaarsreceptie in Casino

Knokke-Heist zat in kannen en kruiken. Zogezegd was de fusie er vooral gekomen om de toeristische instelling van de oostkustgemeenten beter te kunnen verdedigen tegenover de bedreiging die de uitbreiding van de haveninstallaties van Zeebrugge zou kunnen worden.

In de raadszitting van 3 maart 1972 behandelde raadslid de Gheldere, voorzitter van de provincieraad, het probleem Zeebrugge. Hij wees op de bedreiging voor de inwoners en voor de honderdduizenden badgasten en verzocht het kollege zich te gelasten met een opdracht vervat in 4 punten „om een klare toestand te scheppen die van levensbelang is”. Het ging daarbij over het normaal weg- en spoorwegverkeer, het verbod om bezoedelende nijverheden in te planten, het vrijwaren van het strand bij het lozen van water uit de afleidingsvaarten, de bestrijding van de ontzanding en aanslibbing.

Het tweede jaar

Er kwam nog toekomstmuziek. De verbeelding leidde tot het ontwerp om bij de „put van Cloedt” een nieuw centrum aan te leggen. De ideeënwedstrijd, ingericht door het gemeentebestuur, liet verschillende projecten onthouden (en opbergen).

Op het bekroonde ontwerp kon men zien hoe de „put” in schroefvorm met drie vleugels zou uitgegraven worden, voor motorische watersport, zeilen en jachthaven. Rond deze vleugels inplantingen met villa's, woningen, hotel, zwembad, sportterreinen. Op de spoorlijn zelf het administratief centrum en een nieuw station. Het leek meer op een vijfde gemeente binnen Knokke-Heist. Het was in 1972!

De werkelijkheid bleef eerder bij de lopende zaken. Er kwamen maratonzittingen bij te pas, maar op 27 april was er maar 5 min. nodig om 22,5 milj. aanvullende lening goed te keuren voor de verbouwwerken aan het casino.

Een oude droom van Heist kon werkelijkheid worden, nl. de oprichting van een zuiveringsstation voor rioolwateren. De installatie werd berekend voor de verdere fusiegemeente en voor ruim 100.000 mensen tijdens de zomer. De raming van de werken bedroeg meer dan 113 milj. fr., voorzien aan de Moerstraat (alles kwam sindsdien klaar).

Schepen Desutter vroeg in de raadszitting van 21 juni, binna de urbanisatie en het structuurplan, prioriteit te verlenen aan verscheidene ontwerpen, w.o. ook een hotel voor talassotherapie, een jacht- en vissershaven en ook het administratief centrum.

Zeï de h. Lemaître (BSP): „Het mag niet op een draffe gebeuren. Zal de promotor van een partikulier ontwerp aan de gemeente de eventuele onkosten van een studie terugbetalen?”

Zeï de h. van de Velde (PVV): „Men kan zeker de stadhuisen van Knokke en Heist vergroten. Het onteigenen van landbouwgrond ontnemt het brood van de betrokkene”.

De h. Declercq (VU) wees op de noodzakelijkheid van een hotelzone, kinderverzorging en parkeerplaatsen.

Kwam alvast het zomerseizoen met een vernieuwd toerismekantoor en Gilbert D'Hoore als „belleman” om de badgasten op de hoogte te houden van de feestelijkheden. Ook op de folkloremarkt. Het schepenkollege lanceerde de eerste t-shirt van Knokke-Heist.

1972

Sociale Raad

Initiatief

„Knokke-Heist Initiatief vzw” werd opgericht om buiten (en met) het gemeentebestuur het toerisme op betere paden te leiden. De financiële inbreng zou echter steeds van de gemeente komen. Bij het Zegemeer keude het internationaal vuurwerkfestival grote bijval. Er werd vooral gewerkt om het win-

terseizoen te verbeteren met kongressen.

In de raadszitting van 11 aug. 1972 zei de h. Lemaître dat er bij Initiatief „zaken opgelost worden waar we niets over afweten” en hij maakte zijn beklag dat diende betaald te worden voor het vuurwerkfestival, bij zeevrijding en folklore. „Anders dient de bevolking te beta-

Voor de zomer van 1972 trok het schepenkollege de T-shirt met „Knokke-Heist” binnen lokkende lippen aan. We herkennen de schepenen Devreese, De Grootte, De Grauwe, Desutter, Lippens, aan het stuur mevr. Vandecasteele en burgemeester Mattelaer.

len langs de belastingen om", meende schepen Desutter.

Ook in de fusiegemeente kon men niet verwachten dat meerderheid en oppositie het dikwijls eens zouden zijn. Tenzij dan om het tegen de Zeebrugse windmolten op te nemen.

Knokke-Heist werd geklasseerd in de categorie van gemeenten tussen 20.000 en 49.999 inwoners, met de politieke en administratieve voordelen vandiën.

De werkgroep „Studie en Advies" van de stedelijke Jeugdraad ging zich buigen over het vraagstuk van de speelruimten voor kinderen. Konkrete voorstellen werden vastgelegd. Voorzitter Luc Declercq overhandigde het volledig dossier aan schepen mevr. Vandecasteele.

In sept. 1972 nodigde voorzitter Rik Ruyschaert van de Kultuurraad uit om een bezoek te brengen aan de lopende werken van de kulturele centra ter

Meerlaan en in Laguna Beach. Het auditorium was reeds te bekijken: „een modelzaal, iets enigs in het land".

De huisvuilverbrandingsinstallatie zou, volgens schepen Degroote, 36 miljoen fr. kosten, waarvan 20 t.h. voor de gemeente. Het was op de raadszitting van 8 dec., tijdens dewelke de h. Cafmeyer ook zei dat de sporthal te Knokke dringend zou moeten klaar komen. „Voor wanneer is de opening voorzien?", vroeg hij. „Als 't gereed is", antwoordde schepen De Grauwe.

Op het Bal van de Burgemeester in het casino werd hulde gebracht aan de raadsleden die meer dan 25 jaar aan de slag waren: Carlos Vermeire (sedert 1933), Pierre van de Velde (1947), Rob. Raes (1939), Georges Pérez (1947), J.-B. de Gheldere (1947), K. Vantorre (1933) en graaf Leon Lippens (1947). Burgemeester Mattelaer zelf was reeds sedert 1947 van de partij.

1973

Op de nieuwjaarsontvangst voor 1973 was het voor burgemeester Mattelaer 5 vóór twaalf. Hij zei aan te voelen dat het een uitzonderlijk voorrecht was, in de loop van zijn politieke loopbaan sedert de laatste oorlog, met mensen van goede wil gewerkt te hebben. Zijn voorganger leerde hem hoe zich te beheersen, schepen Verhulst gaf het voorbeeld der onvermoeibaarheid, stadssecretaris Claeys die 45 jaar op post bleef toonde aan hoe men verworteld geraakt en kan blijven dienen. Met graaf Lippens kwam hij vooral tot de kunst van het evenwicht: alles zien en alles doen met de glimlach.

En dr. Mattelaer kondigde aan dat hij besloten had over enkele maanden het burgemeesterschap neer te leggen. Zijn taak was hard maar mooi. Hij wenste ook afscheid te nemen met de glimlach, na 26 jaar in het kollege, maar toch niet zonder weemoed.

„Nu komen nieuwe mensen aan wie ik alle vertrouwen gaf. Zij zullen verder bouwen aan het grote nieuwe huis, in eerbied voor de tradities van de vroegere gemeenten".

DR. E. MATTELAER
BURGEMEESTER